7/1058 -3-

151

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI

SAYI : B.02.00.011/ 00057
KONU : Soru Önergesi

ANKARA
11 OCAK

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAKANLIĞINA

İLGİ :Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Genel sekreterliği Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığının 27 Aralık 1999 tarih A.01.0.10.00.02-7/1058-3240/8140 sayılı yazıları.

Rize Milletvekili Prof.Dr. Mehmet BEKAROĞLU tarafından 9 Kasım 1999 tarihinde Rize ili Pazar İlçesi açıklarında meydana gelen deniz kazasına ilişkin yazılı soru önergesi ile tarafımdan istenilen cevaplar ilişiktedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof.Dr.Ramazan MİRZAOĞLU
Devlet Bakanı

US2

7/1058-3240 Sayılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar

SORU 1- Rize İlimizin Pazar İlçesinde 9 Kasım 1999 tarihinde meydana gelen deniz kazası ile ilgili olarak herhangi bir soruşturma açılmış mıdır? Açılmış ise hangi sonuçlar elde edilmiştir.

CEVAP 1- Rize İlimizin Pazar İlçesinde 9 Kasım 1999 tarihinde meydana gelen deniz kazası ile yardım ihbarı Bakanlığıma bağlı Kıyı Emniyeti ve Gemi Kurtarma İşletmeleri Genel Müdürlüğüne ait Rize İlinde konuşlandırılmış bulunan SÖNDÜREN-II römorkörü tarafından saat 19.05 itibariyle alınmıştır. Römorkör hemen harekete geçmiştir. Ancak 7-8 kuvvetinde esen Gündoğusu ve Poyraz fırtınası nedeniyle Römorkör limandan çıkar çıkmaz batma tehlikesi geçirmiş kaza mahalline doğru yola devam edemeyerek saat 20.10'da geri dönmüştür.

Esasen Rize limanında konuşlandırılmış bulunan SÖNDÜREN-II römorkörü sadece yangın söndürme ve deniz kazalarında kıymetlerin kurtarılması maksatları için dizayn edilmiş, yüksek çekiç gücü ve basınçlı su yada köpük sıkabilme sistemlerine sahiptir.

Söndüren römorkörlerimiz görevlendirildikleri limanlarda asli görevleri olan ticari römorkaj, çeki ve refakat hizmetlerini başarı ile sürdürmektedir.

Kıyı Emniyeti ve Gemi Kurtarma İşletmeleri Genel Müdürlüğünün yatırım planında bulunan ve tüm Türkiye sahillerini kapsayacak şekilde, her türlü hava koşulunda olaylara süratle müdahale edecek SAR (Arama-Kurtarma) botları ve istasyonları ile muhabere istasyonlarının tesisine ilişkin ülkemizin ekonomik şartları gözönüne alınarak DPT ve Hazine Müsteşarlığı tarafından 2 senedir reddedilmekte idi. Benim şahsen Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Sayın Devlet BAHÇELİ'ye konunun önemini izah etmem sonucunda ve Başbakan Yardımcımızın talimatları sonucunda bu izinler 1999 yılının Aralık ayında alınmıştır. Genel Müdürlüğümüz derhal 36 Adet SAR botu alımı konusunda Türkiye Gemi Sanayii A.Ş. ile protokol imzalanmıştır.

Ülkemizin ileri teknoloji ürünü, her türlü hava koşullarında denizde kalabilen, yüksek sürate sahip ve tahrik sistemleri denizdeki şahıslara zarar vermeyecek ve hiçbir zaman devrilme korkusu yaşanmayacak SAR botlarına kavuşmasıyla can kurtarma ve arama çalışmaları istenilen düzeye gelebilecektir.

Yukarıda açıklamış olduğum nedenlerden dolayı olayla ilgili herhangi bir soruşturma açıklanmamıştır.

SORU 2- Kıyı Emniyeti ve Gemi Kurtarma İşletmeleri Genel Müdürlüğü, olayla hemen sonra haberdar edilmesine rağmen zamanında müdahale edilmediği, ancak üzerinden 9 saat geçtikten sonra harekete geçildiği iddia edilmiştir. Zamanında müdahale edilmemesinin gerekçeleri nedir? Yetkililer hakkında ne gibi bir işlem yapılmıştır?

CEVAP 2- Kazazede gemi ile ilgili yardım ihbarı saat 19.05 itibarı ile Kıyı Emniyeti ve Gemi Kurtarma İşletmeleri Genel Müdürlüğü'ne ait SÖNDÜREN II Römorkörü tarafından duyulduktan hemen sonra römorkör saat 19.15 itibarı ile harekete geçmiştir. Ancak 7-8 kuvvetinde esen Gündoğusu ve Poyraz fırtınası nedeniyle Römorkör Limanından çıkar çıkmaz batma tehlikesi geçirmiş kaza mahalline doğru yola devam edemeyerek 20.10'da geri dönmüştür. "ALİCAN DEVAL" isimli geminin Hopa'dan Samsun'a 1680 ton maden cevheri taşıdığı ve yüklü geminin yüksek dalgalar nedeni ile su alıp battığı düşünülmektedir. Olayla ilgili olarak kazazede gemi tarafından verilen tek tehlike mesajında Türk Radyo'ya sadece geminin adı ve battığı bildirilmiş ancak vaka mahalli belirtilmemiştir. Hopa Limanında bulunan bir diğer gemi tarafından Alican Deval gemisinin saat 20.00'de Rize Limanına ulaşması beklendiği Türk Radyo'ya rapor edildiğinden, kaza yeri yaklaşık Çayeli ikibuçuk mil açığı olarak değerlendirilerek, araştırılmaları bu bölgede yapılması planlanmıştır. "SÖNDÜREN 11" Saat 22.45'de tekrar kaza mahalline doğru Rize Limanından hareket etmiş, fakat 5-6 metre yüksekliğindeki dalga ve ağır denizler nedeniyle tekrar batma tehlikesi geçirerek, Rize Limanına geri dönmüştür. 10.11.1999'da saat 01.05'de hava ve deniz koşullarının denize açılmaya müsait hale geldiği düşünülerek yeniden hareket edilmiş güç deniz koşullarına rağmen saat 03.00'da kaza mahalline ulaşılmıştır. Kaza mahallinde Arama-Kurtarma çalışmalarına başlanmış havanın aydınlanmaya başlangıcı ile birlikte 4 adet balıkçı motorunun katılması ile 5 kişi sağ olarak kurtarılmıştır. Saat 10.00 civarlarında 3 ceset denizden alınmış, saat 11.45'de su ikmali için limana geri dönülmüş ve daha sonra 14.40'ta aramalara devam edilmiştir. Tüm aramalara rağmen diğer denizcilere ulaşılamamış ve Römorkörümüz havanın kararması üzerine saat 17.50'de limana geri dönmüştür. Batığının tahmini yeri yaklaşık 640 m derinliğe sahip olan geminin can yelekleri dahi giyilmeden terkedildiği görüldüğünden gemicilerin can kurtarma araçlarını yeterince kullanamadığı değerlendirilmektedir.

Görüldüğü üzere Kazazede gemi ile ilgili yardım ihbarının Kıyı Emniyeti Rize Şube Müdürlüğüne ulaşmış olduğu 19.05 saatinden 10 dakika sora harekete geçilmiş ve arama kurtarma çalışmalarına elimizdeki bütün kısıtlı imkanlarla özverili çalışmalarla katılınmıştır.

SORU 3- Rize Sahil Güvenlik Komutanlığı olaydan haberdar edildiği halde konuyla ilgilenmediği ifade edilmektedir. Bu tür Sahil Güvenlik Komutanlığının ilgi alanına girmemekte midir? İşin gerçeği nedir?

CEVAP 3- Kıyı Emniyeti ve Gemi Kurtarma İşletmeleri Genel Müdürlüğü tarafından verilen raporda sözkonusu kaza ile ilgili arama kurtarma çalışmalarına Sahil Güvenlik Komutanlığı Trabzon Grup Komutanlığı sahil Güvenlik Botlarının katıldığı tarafima bildirilmiştir.

SORU 4- Deniz kazasında hayatını kaybedenlerin yakınlarına devlet tarafından herhangi bir yardım yapılmış mıdır? Yapılmamış ise bu mağduriyetlerinin giderilmesi için Sosyal Hizmetler Fonundan veya başka kaynaktan yardım yapılması düşünülmektedir?

CEVAP 4- Rize Milletvekili Sayın Prof.Dr.Mehmet BEKAROĞLU'nun yukarıdaki sorusu Bakanlığımın ilgi alanına girmemektedir.